

voor
elkaar

Themanummer Wens

Berichten	2
Eten en drinken is (ook) beleving	3
Wensen voor nieuwe jaar	4
Nieuws van de Centrale Cliëntenraad	6
Nog één keer biest eten	7
Mijn favoriete...	8

Ik wens...

Als je een kind vraagt: "Wat wens je voor Sinterklaas?" krijg je antwoorden als een brandweerauto, een pop of een nieuw zusje. Bij het ouder worden krijgen wensen een andere lading: "Als ik maar gezond blijf" of "Als mijn kinderen maar gelukkig zijn." Wensen voor onszelf, wensen voor anderen waar je van houdt of bij betrokken bent.

Zeker met de feestdagen, maar ook voor het komende jaar wens ik u het gevoel dat u ergens bij hoort, dat u zich veilig voelt, dat u in vrede met uzelf kunt leven. Dat u ondanks dat het leven niet altijd leuk en aardig is toch kunt genieten en dankbaar kunt zijn. En nu ik toch bezig ben met wensen uitspreken, dan hoop ik tevens op stabiliteit voor onze organisatie WZH. Een stevige basis waarop we ons verder kunnen ontwikkelen. Ik hoop dan ook dat het nieuw aangetreden kabinet snel knopen doorhakt over de vraag welke kant we in Nederland met de zorg op gaan. Er liggen nog de nodige 'pijnpunten': de AWBZ, de WMO, het PGB – allemaal afkortingen waarachter niet alleen grote bedragen, maar ook heel veel menselijk lief en leed schuil gaat. Naast alle goeds voor iedereen wens ik daarom in het verlengde hiervan ook snel duidelijkheid hoe we het komende jaar onze zorg in Nederland inrichten.

Warme, gezellige dagen!

Evert de Glint, algemeen directeur / bestuurder WZH

Berichten

Verhalen uit de eerste hand

Soms hoor je iemand verzuchten: 'Tjonge, wat ik allemaal heb meegemaakt... ik zou er een boek over kunnen schrijven'. Nu wil het toeval dat er in de woonzorgcentra van WZH talloze mensen verblijven voor wie dit ook geldt. Wij schrijven hun verhalen graag op.

Koude neus

Mevrouw Metscher (73), bewoonster van WZH Transvaal, is geboren in Indonesië. In 1965 kwam ze naar Nederland, op 7 april om precies te zijn, en het was steenkoud. Maar dat deed haar niet al te veel, want ook in Indonesië ging ze wel eens een 'koude neus halen'.

"Ik ben christelijk opgevoed, en we vierden thuis ook Kerstmis. Met een versierde boom en al, maar zonder sneeuw er op. Want sneeuw, dat kenden we niet. In Indonesië sneeuwt het nooit. Kou kenden we wel. We zochten de kou zelfs bewust op. Dan gingen we 'een koude neus halen', zoals we dat noemden. Dit kwam er op neer dat we als gezin op zaterdag-

ochtend onze woonplaats Jakarta verlieten om naar Bandung te reizen en daar tot zondag te blijven. Die plaats ligt in de bergen en het is er een stuk koeler dan elders op Java. Heerlijk vonden we dat. Lekker afkoelen.

Toen we eenmaal in Nederland waren, had ik helemaal niet zo veel last van de kou. Mijn kinderen wel, dat weet ik nog goed. Maar ik deed net als de Hollanders: Dikke jas aan, laarzen, muts, sjaal, handschoenen... Alleen je neus is dan nog koud."

Gezellige drukte rond de feestdagen

Vijfduizend oliebollen en appelbeignets, achthonderd kerstkransen en banketstaven, dagelijks 1500 heerlijke en uitgebreide menu's en gedurende de kerstdagen nog eens zo'n zeventienhonderd extra (!) kerstdiners. Het zijn zomaar wat cijfers waarmee de gezamenlijke WZH-locaties worden geconfronteerd rond de feestdagen in december.

De Kerst zijn bijzondere dagen, maar wie het gezellig wil hebben, zal die gezelligheid ook moeten creëren. En er komt nogal wat kijken om de juiste kerstsfeer in de WZH-locaties op te roepen. Er gebeurt vanalles, zowel voor als achter de schermen. Dingen die direct opvallen zijn natuurlijk de kerststal, sfeerverlichting en de kerstboom. Toen er nog echte kerstbomen in de locaties werden gebruikt, kon je de extra sfeer

zelfs ruiken. Toch had de echte kerstboom ook nadelen. Denk aan brandgevaar. Een ander nadeel hebben we eens ondervonden op WZH Zuiderpark. Daar bleven van de twee echte kerstbomen alleen lange glassporen achter in de gang. Ze waren meegenomen, met versiering en al.... Ook voor de medewerkers maakt WZH van de Kerst iets bijzonders met een gezellige borrel of diner én een kerstpakket: in totaal maar liefst 3700 stuks! Overigens beginnen de eerste gesprekken met de leveranciers van kerstpakketten al in september. In oktober maakt de directie een keuze, waarna de pakketten rond Sinterklaas op de locaties worden afgeleverd.

En volgend jaar? Dan doen we dit alles gewoon wéér opnieuw!

Eten en drinken is (ook) beleving

De komende kerstdagen worden weer gezellig. Traditiegetrouw doen alle WZH-locaties ook nu weer de nodige inspanningen om de feestdagen een extra feestelijk tintje te geven. Maar waarom zouden we dit alleen met Kerst doen? WZH start een project om de eet- en drinkbeleving van de bewoners in alle locaties een extra impuls te geven.

“In een restaurant of huiskamer waar het tafelkleed scheef ligt en waar de muziek te hard staat, eet je toch een stuk minder lekker dan wanneer er gezellig gedekt is en op de achtergrond een sfeervol muziekje te beluisteren valt. Ook al is het eten in beide gevallen hetzelfde.”

‘Een goede beleving van eten en drinken komt als alle zaken rond de maaltijd in balans zijn’

Aan het woord is Paul van Meekeren, directeur Facilitaire Zaken bij WZH. Hij gebruikt het voorbeeld ter ondersteuning van een nieuw project dat de beleving van het eten en drinken in de locaties moet versterken. “Een goede beleving van eten en drinken komt als alle zaken rondom het nuttigen van de maaltijd in balans zijn”, zegt hij. “En dan heb ik het niet alleen over

het avondeten, maar ook het ontbijt, de lunch en de tussendoortjes.” Volgens Van Meekeren is smaak slechts één aspect van eten en drinken. “Ook de ambiance is van belang. Is de tafel goed gedekt; is het tafelkleed schoon; is er voldoende hulp aanwezig voor wie dat nodig heeft; is het eten warm genoeg; is er voldoende tijd om te eten; worden de medicijnen tijdens het eten uitgereikt... Op deze punten zijn zeker nog verbeteringen mogelijk. Dat erkennen we, en daar gaan we nu ook wat aan doen.”

Het project dat gericht is op de verbetering van de eet- en drinkbeleving zal de komende jaren verder worden ingevuld. “Dat doen we niet alleen als dienst Facilitaire Zaken, maar samen met de medewerkers, de artsen, de psychologen, ja zelfs met onze afdeling communicatie. En dat doen we onder meer door voor dit onderwerp aandacht te vragen bij het personeel, door te investeren in kookcursussen, maar ook door er ruimte voor te maken.”

Volgens Van Meekeren gaan de bewoners en hun familieleden straks heel geleidelijk aan vanzelf merken dat de sfeer tijdens het eten aangenamer wordt. Dat er meer tijd en aandacht voor is, en dat het gezellig en rustiger is geworden. Dit alles de komende jaren in kleine stapjes, die samen tot grote verbeteringen moeten leiden.”

De allerbeste wensen

Met de feestdagen voor de deur wensen we elkaar weer het allerbeste: Fijne Kerstdagen, Gelukkig Nieuwjaar, Vrolijke Feestdagen en wat al niet meer. Nieuws voor elkaar vroeg cliënten en medewerkers van WZH naar hun wensen. Op deze pagina's een bloemlezing uit de inzendingen.

- Ik wens bewoners en medewerkers, en natuurlijk alle betrokkenen van WZH, een heel goed en vrolijk kerstfeest. En een gezegend nieuwjaar.
Dhr. Endevelt, WZH Het Anker
- Veel eten en niet aankomen.
Mirella di Persio, Communicatie en PR, stafbureau WZH
- Ik wens iedereen innerlijke rust toe.
Tim van Iersel, geestelijk verzorger WZH De Striip en De Sonneruyter
- Dat we elkaars beperkingen kunnen accepteren.
Marian van Galen, activiteitenbegeleider WZH Hoge Veld
- Ik zou graag een ritje in een luchtballon willen maken.
Mevrouw Vleeshouwers, WZH Nieuw Berkendael
- Ik wens de bewoners in al hun eigen omstandigheden, voor zover mogelijk een gelukkig kerstfeest met goede kerstgedachten toe. Veel moed om verder te gaan, ook in moeilijke omstandigheden. Voor de zorgmensen wens ik toewijding en liefde voor de mensen die zij zorg mogen bieden. Voor iedereen binnen WZH wens ik vrede en geluk, ook in het nieuwe jaar.
Mevrouw Pronk, WZH De Sonneruyter
- Ik hoop dat er nu eindelijk geen oorlog meer zal zijn. Oorlog is een vloek voor de wereld, het is broedermoord.
De heer Van Ravesteijn, WZH Leilinde

- Ik wens je het komende jaar veel stimulatie, resultaten, vreugde, inspiratie en zonneschijn zodat je elke dag opnieuw tevreden met jezelf en anderen kunt zijn.

Angela Polman, teammanager Zorg, WZH Transvaal

- Dat alle mensen in vrede met elkaar blijven leven, verdraagzaam en lief voor elkaar zijn en dat de koffietafel blijft bestaan.

De bewoners/gebruikers koffietafel op de 4e etage, WZH Zuiderpark

- Een bus voor Schoorwijk waar ook rolstoelen in kunnen.

Een anonieme bewoner van WZH Schoorwijk

- Respectvol met elkaar omgaan. Het is niet altijd zwart of wit, soms is het grijs.

Marianne van afdeling Strandwijk, WZH Waterhof

- Brei een goed eind aan 2010 en pak de draad in 2011 weer op.

Nella de Schipper, WZH De Sonneruyter

- Ik wens een ieder veel geluk en gezondheid en al wat goed is voor die persoon.

Mevrouw Gulzar, DOS, WZH Transvaal

- Dat we weer zo'n mooi jaar krijgen als 2010, in goede gezondheid en met veel gezelligheid.

Jouelle van afdeling Strandwijk, WZH Waterhof

- Een nieuw lichtplan voor WZH Schoorwijk, met name voor de grote zaal. Tevens nieuwe audio-apparatuur, ook voor de grote zaal.

Namens het personeel van WZH Schoorwijk

- Veel gelukkige momenten.

Nathalie van der Voort, manager Communicatie en PR, stafbureau WZH

Een niet zo vanzelfsprekende Kerst

Kerst en Oud en Nieuw zijn bij uitstek familiedagen. Het is onze taak om de huiselijkheid die 'buiten' zo normaal is, binnen de muren van onze WZH-locaties zo natuurlijk mogelijk te laten terugkomen.

Het is mijn hoop en wens dat alle mensen die zijn toevertrouwd aan de zorg van WZH vreugde, vriendschap en gezelligheid zullen terugvinden in de omstandigheden waarin ze verblijven. Dat ze zich thuis voelen. Zeker met de feestdagen voor de deur. Gaan we hierin slagen?

Ik ben dit jaar bij de Centrale Cliëntenraad aangetreden en heb te weinig ervaring met de rol die wij kunnen spelen om onze bewoners het zo goed mogelijk naar de zin te maken. Deze opdracht is op zich al lastig genoeg. In de WZH-locaties wonen en werken veel verschillende mensen met ieder hun eigen karakter, hun 'eigen-aardigheden' en hun eigen beleving bij de feestdagen. Zaken die we thuis altijd doodnormaal hebben gevonden – zoals gezellig met familie en vrienden Kerst vieren – zijn hier niet altijd even vanzelfsprekend. Mensen zijn hier komen wonen omdat ze hulpbehoevend zijn. Niet om hier met allemaal familie en vrienden te kunnen samenwonen. En dat maakt het extra moeilijk om het iedereen altijd evenveel naar de zin te maken, zeker tijdens feestdagen.

Ik heb de stellige indruk dat de wens om het iedereen in de locaties van WZH aangenaam te maken nadrukkelijk wordt nagestreefd. Het is zeker geen formaliteit. Maar er zijn ook nogal wat beperkingen, vooral van financiële aard. Het goed bedoelende personeel moet flink doorbuffelen om aan de in de eerste plaats door geld ingegeven prestatienormen te kunnen voldoen. Tussen willen en kunnen realiseren zit

dus een verschil. Maar het streven is er in ieder geval. Bovendien hoeft niet alles geld te kosten: een lieve glimlach doet wonderen.

Wat we in het verlengde van dit laatste vooral voor onze bewoners kunnen betekenen, is oog hebben voor het bevorderen van het thuisgevoel. Dat geldt voor het personeel, maar ook voor ons van de cliëntenraden als afgeleide belanghebbenden. Maar dit geldt natuurlijk ook voor de

'Naar ze luisteren, naar ze omkijken, ze zien, een glimlach... dat moet toch haalbaar zijn?'

familieleden van de bewoners. Helemaal tijdens dagen als Kerst en Oud en Nieuw. Naar onze cliënten luisteren, naar ze omkijken, ze zien, een glimlach... dat moet toch haalbaar zijn? Daarom wens ik iedereen voor de komende tijd fijne dagen en hoop ik dat we hier in de WZH-locaties een positieve bijdrage aan kunnen leveren.

Kees Borst,
lid Centrale Cliëntenraad namens locatie
WZH Nieuw Berkendael

Nog één keer biest eten...

Het klinkt in dit verband mogelijk wat vreemd, maar Mieke van der Valk voelt zich "als een visje in het water" zodra ze als vrijwilligster de drempel van het hospice over stapt. "Zeven bewoners, zeven totaal verschillende mensen met totaal verschillende wensen", zegt ze. Maar allen met één zekerheid: dat ze snel zullen overlijden.

Uitbehandelde ongeneeslijk zieke mensen hebben nog maar een paar opties: in het ziekenhuis blijven in de wetenschap dat de verpleegkundigen maar weinig tijd voor ze hebben, naar huis om daar in de nabijheid van de familie te sterven, of een combinatie van beide door naar een hospice te verhuizen om onder de deskundige begeleiding van verpleegkundigen en vrijwilligers de laatste levensfase door te brengen. Mieke van der Valk werkt een halve dag per week als vrijwilligster in het hospice van WZH Waterhof. "Ik wist niet dat het bestond", zegt ze, "maar achteraf gezien kun je zeggen dat ik er altijd naar gezocht heb. Ik zorg graag voor anderen en vind het een fijn gevoel om er voor anderen te kunnen zijn. Zeker voor mensen die weten dat ze spoedig gaan sterven. Ik hoop dat ik ze het gevoel kan geven dat ze niet alleen zijn. Zeker op het allerlaatste moment, als ze al stervende zijn. Ik denk dat het dan toch fijn is als iemand je hand vast houdt en soms even tegen je praat."

Laatste wensen

Het hospice biedt de bewoners een prettig onderkomen met een sterk huiselijke sfeer waar iedereen een eigen kamer, slaapkamer en badkamer heeft en waar ze desgewenst dag en nacht bezoek kunnen ontvangen. Verplegend personeel verzorgt de bewoners en zorgt voor onder meer de juiste medicatie, terwijl de vrijwilligers meer aanvullende diensten bieden zoals een wandelingetje maken en meer van dit soort zaken. Mieke van der Valk: "We hebben hier doorgaans zeven totaal verschillende mensen met

totaal verschillende wensen. De een wil dat we naar beneden gaan naar de gezamenlijke ruimte van het woonzorgcentrum Waterhof om daar een kopje thee te drinken met een heerlijk gebakje, en de ander vraagt of je hem of haar nog een keer mee wil nemen naar

'Ik hoop de bewoners het gevoel te geven dat ze niet alleen zijn'

een tuincentrum of gewoon een wandeling door de buurt."

Enige tijd geleden, ze weet niet meer precies hoe het ter sprake kwam, vertelde een bewoner dat hij vroeger altijd biest at en dat hij deze oud-Nederlandse pap graag nog één keer zou willen proeven. "Biest is de eerste melk van een koe die zojuist gekalfd heeft en die je na opwarming en roeren tot een dikke pap kookt. Dit gecombineerd met suiker is heerlijk, maar tegenwoordig eet bijna niemand het meer. Toevallig ken ik iemand die familie heeft met koeien, en die heb ik gevraagd of hij me aan biest kon helpen. Dat is gelukt. Ik heb de bewoner biest met suiker kunnen serveren. Heerlijk vond hij het."

Mijn favoriete ...

Dit is de laatste aflevering in de rubriek 'Mijn favoriete bewoner'. Deze keer over Bobby Scott, bewoner van WZH Leilinde, die na een moeilijke start alsnog een speciaal plekje heeft veroverd in de harten van het complete team woonzorgmedewerkers en -begeleiders.

Mijn favoriete... bewoner

Bobby Scott valt met zijn 66 jaar in de categorie 'jong dementerenden'. Door zijn dementie kan hij snel boos reageren wanneer hij alleen al vermoedt dat er dwang op hem wordt uitgeoefend. Dat maakt indruk, want hij is een grote man. Hij verzamelt ook graag, tot aan de spullen van zijn medebewoners toe. En het is niet altijd even gemakkelijk om deze vervolgens weer terug te krijgen. Ook wil hij nog wel eens in een appartement zitten of liggen dat niet het zijne is. Probeer hem dan maar weer eens mee te krijgen.

Dit alles maakt Bobby geen populaire verpleeghuisbewoner: de afgelopen jaren is zijn vrouw al bij diverse organisaties met hem geweest. In WZH Leilinde, waar hij sinds mei woont, dreigde het eventueel verkeerd te gaan. Het personeel was bang voor hem en ook zijn medebewoners vonden hem bedreigend. Leilinde stuurde hem niet weg, maar zocht naar een oplossing. Er volgde een multidisciplinaire aanpak waarbij de specialist ouderengeneeskunde, de psycholoog, alle directe verzorgenden, mevrouw Scott en een externe deskundige als één team de problematiek hebben opgepakt en besproken. Uiteindelijk zijn afspraken gemaakt waar iedereen zich aan houdt. Eén zo'n afspraak is niet eisen dat hij de verzamelde spullen moet teruggeven, maar ze terugruilen voor bijvoorbeeld zijn eigen gitaar waarop hij overigens prachtig kan spelen. Inmiddels is de meeste kou uit de lucht en is hij meer een lieve hulpbehoevende man dan de bewoner waar iedereen bang voor is. Er is ook veel meer contact tussen hem en het personeel dan voorheen. De angst heeft tot ieders tevredenheid en trots plaats gemaakt voor een vertrouwensband.

Ook mevrouw Scott zit weer een stuk lekkerder in haar vel. Ze durft nu zelfs wel eens een dagje over te slaan in de bezoeken aan haar man, bijvoorbeeld als een van haar kleinkinderen jarig is. En Bobby zelf? Die vertederde onlangs zijn omgeving door zijn arm om zijn vrouw te slaan en liefdevol met haar over de afdeling te lopen. Prachtig om te zien dat het met mensen die dementeren soms ook beter kan gaan, in plaats van alleen maar slechter.

Bobby Scott met het team van Lavendel & Vanille (vlnr met de klok mee): Halima, Petra, Bobby zelf, Corrie, Pearl, Viola, Mascha, Fenny. Op de foto ontbreekt Camilla.

Colofon

WZH Nieuws voor elkaar
Tweede jaargang, nummer 6
December 2010

Redactieadres

WoonZorgcentra Haaglanden
Polanenhof 497
2548 MP Den Haag
Telefoon: (070) 756 1100
E-mail: info@wzh.nl
Website: www.wzh.nl

Redactie

Maaik Veenstra
Nathalie van der Voort
Charles Voogd
Ronald de Kreij
Rob Montanus

Fotografie

Vincent Basler

Ontwerp, vormgeving en drukwerk

Adepth Advertising bv

Uw reactie op deze 'WZH Nieuws voor elkaar' of uw ideeën voor een volgende aflevering zijn welkom op het redactieadres. Of stuur een e-mail naar info@wzh.nl.

WZH is een vernieuwende, toonaangevende organisatie op het gebied van wonen, zorg en welzijn voor ouderen en mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) in de regio Haaglanden. Vanuit dertien woonzorgcentra in Den Haag en Leidschendam-Voorburg bieden wij verpleeg- en verzorgingshuiszorg, thuiszorg en allerlei welzijnsactiviteiten. Elk WZH-woonzorgcentrum heeft een eigen identiteit en cultuur. Zo bieden wij voor iedereen een woonomgeving die bij u past: een plek waar u zich thuis voelt.

© WoonZorgcentra Haaglanden 2010

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of enige wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van WZH.